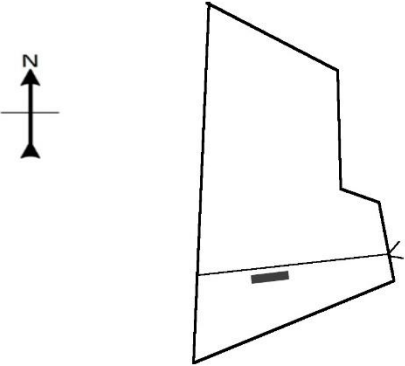

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość	
MOGIŁA ZBIOROWA	GRÓB POLAKÓW ZAMORDOWANYCH PRZEZ NIEMCÓW W LASACH BYTYŃSKICH	KAŻMIERZ	
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria II wojna światowa		
		Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / SZAMOTULSKI / KAŻMIERZ
		ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ PARAFIALNY, ul. Leśna / Dworcowa
		Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Parafia rzymskokatolicka pw. Narodzenia NM Panny w Kaźmierzu / 302403_2.0906.1020/1
		Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Kwaterna A, rząd 35 - przy ścieżce. GPS: 52°30'53.3"N 16°34'31.9"E / 52.514806, 16.575528
		Podstawowa informacja o pochowanych	POLACY ZAMORDOWANI PRZEZ NIEMCÓW – 72 osoby
		Datowanie	Pierwsze urządzenie mogiły - 1946/1947. Generalny remont obiekt przeszedł w 2016 r.
		Forma ochrony	GRÓB WOJENNY
		Wymiary (szer., głęb., wys.)	Obiekt – szer. 5 m x dł. 11 m x wys. ok. 3 m. Szerokość centralnego pomnika - 2,8 m. Tablica na pomniku - 92 cm x 50 cm.
Material	Lastrico, granit, beton.		

Szkie sytuacyjny	Opis obiektu i inskrypcje	
	<p>Miejsce pochówku znaczącej wielkości pomnik nagrobny. Podstawa wyłożona jest lastricowymi płytkami. Część obiektu odgradzona jest niewysokim murkiem o nieregularnej wysokości. Po lewej i prawej stronie obiektu nasadzenia roślinne. Wzdłuż drożki prowadzącej do pomnika posadzone są dwa rzędy drzew. Centralny pomnik wykonany w formie prostopadłościanu. W centralnej części pomnika znajduje się tablica inskrypcyjna. Całość pomnika wieńczy krzyż łaćniński.</p> <p>INSKRYPCJA</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> <p>TU SPOCZYWA 72 POLAKÓW ZAMORDOWANYCH PRZEZ NIEMCÓW W LATACH 1939-1941 W LASACH BYTYŃSKICH</p> <p>+</p> <p>KS. CZESŁAW MICHAŁOWICZ ORAZ 71 NIEZNAJANYCH</p> </div>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.
<p>Pierwotnie pomnik wykonany był z elementów ceglanych oraz betonu.</p> <p>Obecny monument pochodzi z 2016 r. i tylko nieznacznie różni się od wersji pierwotnej. Jego wymiana została sfinansowana z budżetu Wojewody Wielkopolskiego oraz środków finansowych Rady Pamięci Walk i Męczeństwa.</p>	<p>www.straty.pl</p> <p><i>Przewodnik po upamiętnionych miejscach walk i męczeństwa lata wojny 1939-1945</i>, Rada Ochrony Pomników Walk i Męczeństwa, Warszawa 1988.</p> <p>Archiwum WUW, <i>karta ewidencyjna pomnika pomordowanych w 1939 r. – Kaźmierz</i>, nr 121.</p> <p><i>Trwa remont zbiorowej mogiły na cmentarzu w Kaźmierzu</i>, [w:] http://www.kazmierz.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=23&dzialy=23&akcja=artykul&artykul=8828 [dostęp: 02.12.2022 r.].</p> <p>Porozumienie z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie powierzenia obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych [Dz. U. WW z 2016 r. poz. 3891].</p> <p>Załączniki</p> <p>Zdjęcia w formie cyfrowej – stan na 29.11.2022 r.</p>	<p>W listopadzie 1939 r. Niemcy rozstrzelali w lasach bytyńskich (przy drodze Szamotoły – Grzebienisko) kilka grup Polaków grzebiąc ciała w miejscu popełnionej zbrodni. Do lasów bytyńskich Niemcy przywieźli również zwłoki ofiar zbrodni popełnionych przez nich w innych miejscach.</p> <p>W 1945 r. w lasach bytyńskich przeprowadzono ekshumację. Wydobyto 72 ciała z czego tylko jedną ofiarę udało się zidentyfikować – ks. Czesława Michałowicza (ur. 08.07.1892 r. w Ostrowie Wlkp.) – proboszcza parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa i św. Floriana w Poznaniu.</p> <p>Ekshumowane szczątki złożono na cmentarzu parafialnym w Kaźmierzu.</p>
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):	Bartosz Biegała 02.12.2022 r.	